

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobkyne: **I. L.**, bytom S., zastúpenej advokátkou JUDr. F., Rastislavova 68, Košice proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o dávku v nezamestnanosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. apríla 2012, č. k. 6S/63/2011-31, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 12. apríla 2012, č. k. 6S/63/2011-31, **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **je povinná** nahradiť žalobkyni k rukám právnej zástupkyne, JUDr. F. náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 66,32 €, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovanej, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o nepriznaní nároku na dávku v nezamestnanosti a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na čl. 61 ods.1 a 2, čl. 65 ods. 2 a 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (ďalej len „základné nariadenie“). Mal za preukázané, že žalobkyňa bola od 12. augusta 2006 do 1. augusta 2010

zamestnaná vo Veľkej Británii, kde bola za toto obdobie aj poistená v nezamestnanosti. Tiež mal preukázané, že žalobkyňa bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (pred 12. 08.2010) nedosiahla doby poistenia v nezamestnanosti podľa platnej slovenskej legislatívy, potrebnú dobu poistenia v nezamestnanosti vo Veľkej Británii by bolo možné zohľadniť v súlade s čl. 61 ods. 1 a 2 základného nariadenia, a to v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky. Pokiaľ sa žalovaná s problematikou bydliska a väzieb žalobkyne vysporiadala výlučne na základe faktu, že žalobkyňa mala od roku 2006 do roku 2010 vo Veľkej Británii stabilné zamestnanie, pričom v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu sama uviedla, že počas poslednej činnosti zamestnanca mala bydlisko na území Veľkej Británie, také odôvodnenie rozhodnutia žalovanej považoval krajský súd za nedostatočné a z ďalších dôvodov pri aplikácii právnych noriem pre bežného občana aj za nezrozumiteľné. Krajský súd poukázal na to, že faktické odlúčenie ako dôsledok výkonu zamestnania mimo územia Slovenskej republiky samo o sebe nestačí pre záver, že bydlisko žalobkyne počas jej posledného zamestnania nie je možné považovať za zachované na území Slovenskej republiky. Na základe všetkých dostupných informácií je pre zistenie skutočného stavu veci potrebné posúdiť najmä povahu, stálosť a finančné ohodnotenie vykonávanej práce, miesto jej výkonu, rodinný stav žalobkyne ako aj ostatné rodinné väzby a ich funkčnosť z hľadiska vzájomných návštev, trávenia osobného voľna, dovoleníek. Taktiež je potrebné posúdiť bytovú situáciu žalobkyne a jej stabilitu. Bydlisko je v zmysle základného nariadenia definované ako miesto, kde osoba zvyčajne býva. Poukázal na to, že žalobkyňa má a aj v minulosti mala bydlisko na území Slovenskej republiky; vo Veľkej Británii „bývala“ výlučne na účely výkonu práce, čo je napokon logické so zreteľom na značnú vzdialenosť medzi Slovenskou republikou a Veľkou Britániou. Čo sa týka existencie žalobkyne na území Veľkej Británie, podľa krajského súdu by je najlepšie bolo možné zhodnotiť tak, že tam mala „prechodný pobyt“. Žalobkyňa na území Slovenskej republiky vlastní byt, vo Veľkej Británii nie. Jej rodinné väzby sa týkajú výlučne Slovenskej republiky, kde má rodičov, ktorých raz mesačne navštevovala, je slobodná, bezdetná. Z hľadiska rodinných vzťahov teda vo Veľkej Británii nemá žiadne záväzky a výkon práce vo Veľkej Británii ukončila z dôvodu starostlivosti o ťažko chorú matku.

Vo včas podanom odvolaní žalovaná žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, prípadne, aby ho zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietal. Napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne a zákonné. V danej

veci postupovala v súlade s čl. 61 ods. 2 základného nariadenia ako aj čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Záver o tom, že bydlisko žalobkyne počas jej pracovného pomeru vo Veľkej Británii nebolo na území Slovenskej republiky zachované, si vytvorila práve na základe kritérií čl.11 ods.1 vykonávacieho nariadenia a nebolo potrebné aplikovať čl.11 ods.2 tohto nariadenia. Jej právny názor je v súlade s Rozhodnutím Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2, z 12. júna 2009 o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 883/2004 týkajúceho sa práv na dávky v nezamestnanosti, podľa ktorého už by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Z uvedených dôvodov nie je možné považovať bydlisko žalobkyne počas jej zamestnania vo Veľkej Británii za zachované na území Slovenskej republiky.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny a zaviazal žalovanú k náhrade trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov jej právneho zástupcu vo výške 66,32 €. Uviedla, že žalovaná žiadnym spôsobom neodôvodnila, prečo žalobkyňa nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti podľa čl. 61 ods.1,2 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 a prečo nie je možné u žalobkyne zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Veľkej Británie. Krajský súd správne konštatoval, že účelom čl.61 nariadenia je zabezpečiť, aby nedochádzalo k neoprávnenému prekryvaniu dávok z rôznych členských štátov a súčasne aby osoba, ktorá si nájde zamestnanie v inom členskom štáte, následne nezostala mimo systému sociálneho zabezpečenia oboch dotknutých členských štátov. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu a žalobkyňa priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, podľa § 246c O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods.1 O.s.p.) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. dospel k názoru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. augusta 2010 poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podmienku uvedenú v citovanom ustanovení žalobkyňa nepochybne nespĺňa. V posudzovanom období však pracovala na území členského štátu Európskej únie a predložila správne orgánu formulár U002- záznam zo 6. decembra 2010 o poistení v nezamestnanosti na území Veľkej Británie od 12. augusta 2006 do 11. augusta 2010. Bolo preto potrebné posúdiť, či je možné uvedenú dobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia.

Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie nároku na dávku dosiahnutím dôb poistenia v potrebnom rozsahu, zohľadní doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokolvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia uplatňovanie odseku 1 s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok dávky;

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Výnimku z tohto pravidla, ako to uvádza aj žalovaná v preskúvanom rozhodnutí, predstavujú prípady uvedené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, t.j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia).

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná v danej veci nedostatočne zistila skutkový stav veci, nakoľko záver žalovanej o nezachovaní miesta trvalého pobytu a väzieb žalobkyne na SR vychádzajúci z tvrdenia o primárnej väzbe žalobkyne na štát zamestnania, a to tiež len zo zistenia o dobe a existencii samotného zamestnania, bez skúmania existencie miesta bydliska, jeho charakteru a podmienok bývania vo Veľkej Británii bol prinajmenšom predčasný. Bydlisko v jednom členskom štáte nemusí bezpodmienečne vylučovať iné zvyčajné bydlisko v inom štáte. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu, ktoré si osvojil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vzhľadom na uvedené aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná v danej veci nedostatočne zistila skutkový stav a preto odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 O.s.p. a úspešnej žalobkyne ich náhradu priznal vo výške 66,32 €, a to za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) po 58,69 € podľa § 11 ods.4 veta druhá z vyhl.č.655/2004 Z.z. + náhrada hotových výdavkov vo výške 7,63 €. Priznanú náhradu je žalovaná v zmysle § 149 ods.1 O.s.p. povinná zaplatiť právnej zástupkyne žalobkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová